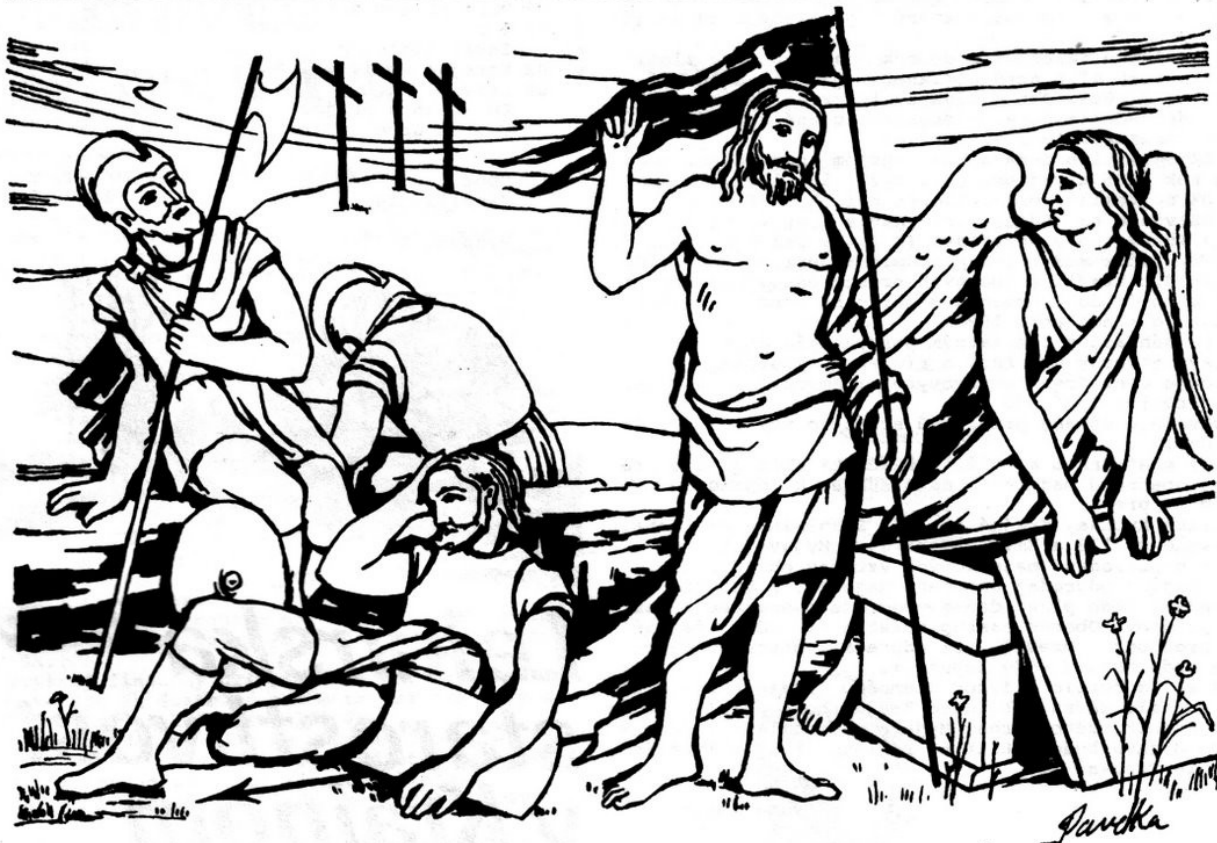

KRAJNIANSKE NOVINY

ročník 3. .... číslo 2 / 1996 ..... cena 3 Sk

Naša obec v územnom členení

Už od roku 1993 sa začalo spomínať v dennej tlači ako aj v telekomunikačných prostriedkoch o územnom členení Slovenska. Malo to za cieľ znova usporiadať okresy a regióny ako aj zmenu organizácie štátnej správy a samosprávy. Ako prvý a dokonale spracovaný návrh územného členenia bol župný variant, ktorý dalo spracovať Regionálne združenie miest a obcí stredného Považia so sídlom v Trenčíne. Župný variant navrhoval členenie podobné, aké bolo do 30-tych rokov, kedy boli vytvorené väčšie regióny (župy) a viac menších okresov. Hlavným cieľom bolo, aby v regiónoch mala zastúpenie tak štátna správa, ako aj samospráva, aby bola viac rešpektovaná vôľa občanov. Avšak vláda tento variant neprijala, hoci s ním súhlasili všetky samosprávne regióny na Slovensku. Vláda ako aj politické strany predložili veľa iných variantov, nie však dokonale rozpracovaných. Polemika, ktorý variant je najvýhodnejší, sa pretiahla až do dnešných dní, kedy po mnohých rokovaniach vlády, politických strán a samosprávy sa upresnil variant 8 regiónov (krajov) a 74 okresov. Pre našu obec to znamená, že obvod Stará Turá, pod ktorý sme patrili, zaniká, ale vzniknú dva okresy a to Nové Mesto nad

Váhom a Myjava. Pre obce v tomto obvode bude dôležité, do ktorého okresu sa pričleníme. Podľa môjho názoru veľa záleží, či okres Myjava bude patriť do regiónu Trnava alebo Trenčín. Podľa hodnotenia odborníkov región Trenčín má byť po Bratislave najbohatším regiónom na Slovensku v priemysle a obchode, teda v ekonomike. Podľa nového členenia by mala časť vytvorených financií zostať v regióne a byť rozdelená do okresov a obcí. Teda, keď bude prosperovať región, budú prosperovať aj obce v tomto regióne. V minulosti naša obec patrila do okresu Myjava. Veľa našich občanov súhlasí s tým, aby sme tam patrili znova. Tento názor má aj naše zastupiteľstvo, ale za podmienky, že okres Myjava bude patriť do trenčianskeho regiónu a nie do Trnavy, o čom rozhodne parlament. Sme obec na rozhraní okresov, avšak za tie roky sa naša obec dobre zviditeľnila v Trenčianskom okrese. Vedia o nás, že existujeme a máme ich priazeň, čo však o trnavskom regióne nemôžeme povedať. Preto bude veľmi záležieť na rozhodnutí parlamentu a na dôkladnom zvážení občanov Krajného.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo dňa 21. februára 1996. Zasadnutie viedol starosta obce Ing. E. Valášek. Zúčastnilo sa ho 15 poslancov, kontrolór obce a občania, ktorých problémy obce zaujmajú.

Na začiatku zasadnutia do rúk starostu obce zložil poslancov sľub nový poslanec - pán Ján Šulovský, Krajné č. 823. Okrem rôznych informatívnych správ a zodpovedania dotazov občanov obecné zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo:

- OZ schválilo správu o finančnom hospodárení obce za rok 1995 a majetku obce k 31. 12. 1995,
- OZ schválilo rozpočet obce na rok 1996,
- OZ vzalo na vedomie informáciu o stave privatizácie zdravotného strediska (ZS). Vzhľadom k tomu, že OÚNZ kladie veľmi tvrdé podmienky pri prenájme, OZ rozhodlo hradiť z obecných prostriedkov nájomné za ZS a to do doby prevodu majetku na obec - najviac však do konca roka 1996.
- OZ súhlasí s bezplatným poskytnutím dreva na opravu strechy ev. fary a rím.-kat. kostola, určuje cenu dreva v samovýrobe: smrek 1 m³ 650 Sk a borovica 1 m³ 400 Sk, schvaľuje odmenu pre lesnú stráž vo výške 4 000 Sk ročne,
- OZ prejednávalo a zvážilo žiadosti občanov o odpredaj obecného majetku a dalo súhlas k odpredaju pozemkov pre: Milana Kubiša, Krajné č. 485, Stanislava Pavlecha, Krajné č. 177 a Emíliu Kubíkovú, Myjava 15. Pri usporiadaní majetkových vzťahov občania často žiadajú o odpredaj obecného majetku. Z každého odpredaja obec platí daň z prechodu a prevodu a daň z príjmov. Obecné zastupiteľstvo rozhodlo, že daň z prechodu a prevodu pri odpredaji obecného majetku bude hradiť vždy kupujúci.
- OZ sa zaoberalo otázkou územného členenia republiky a prijalo návrh, aby obec Krajné bola pričlenená do novovzniknutého okresu Myjava za podmienky, že okres Myjava bude patriť do regiónu (kraja) Trenčín a nie Trnava.

Lýdia Boorová

ROZPOČET obce na rok 1996

PRÍJMY

49 01 Daň z príjmu obyvateľstva	1 840 000,-
49 01 Daň z nehnuteľnosti	2 050 000,-
49 01 Poplatok za psa	18 000,-
46 04 Cint. poplatok	3 000,-
49 01 Poplatok za vodu	200 000,-
45 29 Nájomné za byty a nebyt. pries.	50 000,-
47 06 Poplatok za vývoz TKO	80 000,-
49 01 Poplatok za alkohol a tab. výr.	12 000,-
49 02 Ostatné poplatky	14 900,-
49 01 Hracie automaty - poplatky	80 000,-
49 01 Cestná daň	181 000,-
71 21 Prostriedky zo ŠR	160 000,-
49 01 Pokuty	1 000,-
11 09 Lesy	900 000,-
89 01 Náhodilé príjmy	40 000,-
89 02 Úroky VÚB	20 000,-
89 09 Príjem z predaja	400 000,-
Zostatok z roku 1995	421 000,-

Spolu 6 470 900,-
Štátny fond ŽP 1 000 000,-

Príjmy spolu 7 470 900,-

VÝDAVKY

12 02 Vodné hospodárstvo	200 000,-
33 01 Požiarna ochrana	20 000,-
41 01 Telovýchova a šport	100 000,-
42 09 Klubové zariadenie	130 000,-
42 12 Knižnica	15 000,-
42 19 Obradná sieň	5 000,-
42 29 Ostatná činnosť kultúry	200 000,-
44 25 Starostlivosť o starých občanov	50 000,-
45 20 Bytové hospodárstvo	275 000,-
46 03 Verejné osvetlenie	200 000,-
46 04 Pohrebné služby	5 000,-
46 09 Miestne hospodárstvo	350 000,-
47 05 Miestne komunikácie	350 000,-
47 06 TKO	100 000,-
61 01 Zastupiteľstvo	300 000,-
61 02 Verejná správa	2 600 000,-
11 09 Lesy	600 000,-
DÚ - daň z príjmu	50 000,-
Úver a úrok	920 900,-

Spolu 6 470 900,-
Kanalizácia 1 000 000,-

Výdavky spolu 7 470 900,-

Lekárska starostlivosť v Krajnom

V našej obci sa v minulom období o zdravie našich občanov starali traja lekári v zdravotnom stredisku. Pravidelné služby poskytovala zubná a všeobecná lekárka. Problém bol s detským lekárom, ktorý zastupoval len v určité dni a v poslednom čase už len veľmi zriedka. Doteraz zabezpečovať lekársku starostlivosť mal na zodpovednosti riaditeľ nemocnice v Novom Meste nad Váhom, pod ktorého naše zdravotné stredisko patrí. V súčasnej dobe nastávajú veľké zmeny, pretože prebieha privatizácia zdravotníctva, ktorá sa má skončiť do apríla tohto roku. To znamená, že všetci lekári v zdravotnom stredisku musia ísť na súkromnú prax a budú financovaní cez zdravotnú poisťovňu. Existencia lekára bude závisieť od toho, koľko pacientov bude u neho prihlásených do lekárskej starostlivosti a od počtu ošetrení. Priemerný počet pacientov, aby sa lekár ako-tak uživil na plný úväzok, je asi 1 200 prihlásených. U nás v Krajnom tento počet môže dosiahnuť zubný a všeobecný lekár. Bohužiaľ u detského lekára je to problém, pretože počet detí v Krajnom aj s blízkymi dedinami je asi 500, čo nie je ani polovica, aby mohol u nás detský lekár pracovať na plný úväzok.

V súčasnej dobe prebieha u nás prevod zdravotného strediska do majetku obce. Je to dané zákonom, kde obec sa bude musieť starať o prevádzku zdravotného strediska a pripraviť také podmienky, aby mohli lekári u nás pôsobiť.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

NAŠE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

eko

TRIEDENIE TUHÉHO KOMUNÁLNEHO ODPADU

Už v minulých článkoch som spomínal, aké problémy spôsobuje obci likvidácia domového odpadu a aké veľké finančné náklady musí vynakladať. V súčasnosti prebieha výstavba veľkej regionálnej skládky v Kostolnom, kde okolité obce budú musieť ukladať svoj odpad. Za uloženie 1 tony odpadu sa bude platiť určitý poplatok, ktorý bude oveľa vyšší, ako sa platilo doteraz. Preto sa musíme vážne zamyslieť, ako tieto náklady maximálne znížiť. Jedným z najúčinnějších spôsobov je maximálne znížiť množstvo odpadu odvezeného na skládku a to triedením odpadu už doma. Keď si rozoberieme zloženie domového odpadu, zistíme, že sa skladá zhruba z 10 % skla, 30 % papiera, 10 % kovu, 30 % organických materiálov, 8 % umelých hmôt a 12 % ostatného odpadu.

Ak by bola možnosť spracovať všetky roztrieďené zložky odpadu, zostala by len malá časť odpadu, ktorá sa uloží na skládku, čím by sa znížili aj náklady za uloženie odpadu. Podľa zákona o odpadoch č. 238/1991 bude musieť aj naše obecné zastupiteľstvo schváliť všeobecné záväzné nariadenie o zavedení triedenia tuhého komunálneho odpadu v našej obci. Bude potrebné navrhnúť spôsob, ako zabezpečiť triedenie odpadu a následne zmluvne zabezpečiť ďalšiu likvidáciu druhotných surovín cez zberné suroviny. Zberné suroviny by mohli odobrať skoro všetky zložky odpadu, okrem organických materiálov a ostatného odpadu. Organické materiály sa však dajú spracovávať doma a to kompostovaním.

Výroba kompostu z organickej časti tuhého komunálneho odpadu má z hľadiska ochrany životného prostredia značný význam, pretože umožňuje znovu využiť až 30 % odpadu z domácností. Kompostovanie je premena bežného kuchynského odpadu a drevej hmoty na humusové látky. Výsledný produkt kompostovania je organické hnojivo bohaté na humus, ktoré je možné využiť na záhradnícke účely. Tento spôsob regulácie organickej hmoty je vhodný najmä pre rodinné domy so záhradou. Zo 100 kg odpadu je možné získať 60 kg kompostu. Kompostovať môžeme:

- kuchynský odpad
- zvyšky zeleniny, ovocia, usadeniny z kávy, čajové sáčky, zvyšky potravín, vajíčkové škrupiny. Preto je vhodné a praktické mať v mieste prípravy jedál vhodnú uzatvorenú nádobu na uvedený odpad.
- odpad zo záhrady: kvety, tráva, listie, slama, burina, zvyšky po zbere úrody, popadané ovocie, odrezky stromov a kríkov.

Nekompostujeme:

- rastliny napadnuté hubovými alebo vírusovými chorobami, mäso, tekuté a masné zvyšky potravín, chemikálie, obsah vrecka vysávača, gumu, plasty a ostatné látky neorganického pôvodu.

Kompostovanie sa vykonáva tak, že odpad postupne ukladáme na hromadu. Podľa možnosti premiešame so zeminou. Pri kompostovaní zeleného odpadu je vhodné pridávať hasené vápno. Odrezky stromov a kríkov je treba posekať nadrobno. Poslednou vrstvou kompostu musí byť najmenej desaťcentimetrová vrstva hliny. Podľa potreby kompost polievame vodou a jeho vyzrievanie urýchlíme prekopávaním. Počas zrenia jedného kompostu zakladáme už na druhé kompostovanie, preto je vhodné vyčleniť na kompostovanie dve plochy. Kompostovať môžeme buď voľne loženým spôsobom, alebo v rôznych kompostovacích nádobách.

Kompost môžeme použiť na hnojenie všetkých plodín, ovocných stromov, trávnikov a podobne. Kompostovaním vami vyprodukovaného odpadu znížite jeho celkové množstvo, ktoré ide do najbližších jarkov a roklín. Zároveň prispejete k zlepšeniu životného prostredia, zdravia vás a vašich blízkych. Vaša námaha pri výrobe kompostu sa vám vráti v šetrení priemyselných hnojív a tým aj v zdravšej lacnejšej zelenine a ovocí pre vašu rodinu.

Ing. Emil Valášek
starosta obce

ČO SME UROBILI V MINULOM ROKU

Obecné služby pôsobia ako súčasť Obecného úradu. Vykonávajú svoju činnosť už tretí rok. V súčasnosti majú 7 stálych pracovníkov a 5 v rámci verejnoprospešných prác.

Tento malý kolektív vykonáva všetky práce technického charakteru, ktoré sú potrebné pre plynulý chod našej obce. Do tejto činnosti patrí najmä:

- Zabezpečenie činnosti vodovodnej siete okrem čerpacej stanice Jalšie a vodojemu Brichtová.
- Vývoz tuhého komunálneho odpadu, včítane udržiavania provizórnej skládky TKO.
- Udržovanie verejného osvetlenia.
- Udržovanie obecného rozhlasu.
- Likvidácie divokých skládok TKO.
- Vykonávanie drobných stavebných úprav.
- Udržovanie miestnych komunikácií.
- Čistenie verejných priestorov.
- Údržba cintorína.
- Údržba verejnej zelene.
- Rôzne iné práce.

Okrem uvedených činností vykonávame aj niektoré práce investičného charakteru. V minulom roku náš kolektív vykonal okrem iných tieto práce:

- Prepojenie hlavných trás vodovodu v dedine pri škole.
- Výstavba vodovodnej prípojky pre 3 rodinné domy (Gráf, Gajar, Ďuriš).
- Oprava bytu v budove základnej školy.
- Obnova chodníka cez dedinu - táto práca ešte nie je dokončená.
- Čistenie cintorína.
- Osadenie odvodňovacích žlabov v Matejovci.
- Príprava dreva na opravu striech.
- Náter autobusových zastávok.
- Čistenie kanalizačných prepustov.
- Stavba šopy v hospodárskom dvore.
- Výpomoc firme VINERS, ktorá vykonávala výstavbu 1. etapy kanalizácie.
- Rekonštrukcia sociálnych zariadení evanjelickej fary.
- Vybudovanie pamätníka obetiam 1. a 2. svetovej vojny.
- Opravy strojov.
- Likvidácia starého telefónneho vedenia.

Okrem uvedených prác boli vykonávané všetky priebežné činnosti a veľa každodenných drobných prác.

Záverom chcem upozorniť spoluobčanov, že naša činnosť je poznačená veľkou dávkou improvizácie, ktorú budeme postupne nahrádzať koncepčnou činnosťou. V medziach finančných a technických možností budeme pokračovať v našej činnosti tak, aby občania boli spokojnejší ako doteraz.

Ing. Štefan Kolník

Z činnosti správy obecných lesov v r.1995

V uplynulom roku sme pri prevádzke obecných lesov vychádzali z úloh stanovených lesným hospodárskym plánom (LHP) a tiež úloh, ktoré nám vyplývajú zo zákona o hospodárení v lesoch, z LHP nám vyplýva ročná bilancovaná ťažba 500 m³ rubnej ťažby, t. j. v porastoch rubne zrejých, určených na obnovu a 568 m³ výchovnej ťažby, čo je spolu 1 068 m³ drevnej hmoty hrúbia. Ďalej nám LHP predpisuje vykonať ročne 5,5 ha prerezávok. Zo zákona nám vyplýva povinnosť spracovať náhodilú ťažbu (sucháre a zlomy) na úkor úmyselných a tiež zalesniť vzniklé holiny.

S týmito úlohami sme sa počas roka vysporiadali nasledovne: Prerezávky sme vykonali na ploche 19 ha, čím sme vyrovnali sklz, ktorý vznikol tým, že v r. 1993, teda pred vytvorením Správy obecných lesov, nebola prerezávka v lesoch obce Krajné robená. Počas roka sme zalesnili 1 ha holín a za brigádnickej pomoci Poľovníckeho združenia Krajné sme na jarné zalesnenie pripravili ďalšieho 0,5 ha plôch. Za r. 1995 sme vyťažili 1 078 m³ hmoty hrúbia, čím sme ročnú bilancovanú ťažbu prekročili a musíme ju zašetriť v r. 1996. Z celkového rozsahu predstavovala rubná ťažba 393 m³ a predrubná 685 m³, z tohoto množstva bolo 372 m³ náhodilých ťažieb (zlomy a sucháre).

V samovýrobe občanmi si drevo na palivo pripravilo 68 občanov a samovýrobu guľatiny vykonalo 17 občanov. Pri samovýrobe guľatiny by som chcel poznamenať, že táto je zameraná na spracovanie jednotlivých ihličnatých suchárov a bola oceňovaná rovnako, bez ohľadu na drevinu. Po skúsenostiach za obdobie činnosti bol obecnému zastupiteľstvu predložený návrh na cenové rozlíšenie podľa drevín, tento bol aj schválený, čím sa cena guľatiny v samovýrobe upravila na 650,- Sk/m³ za smrek a 400,- Sk/m³ za borovicu. Je potrebné povedať, že sa nám podarilo v značnej miere vyčistiť porasty od suchárov, takže samovýroba guľatiny sa bude využívať iba ojedinele. K príprave paliva občanmi by som chcel pripomenúť, že vývozné dni boli určené na pondelok a piatok. Na požiadanie občanov, po rôznych argumentoch, boli povolené aj výnimky na tieto vývozné dni, no zistili sme, že dochádzalo aj k zneužívaniu týchto výnimiek, preto chceme zaviesť dôsledné dodržiavanie vývozných dní. Čo sa týka odkúpenia hotového dreva na palivo (metro) pripomínam, že toto sa predáva na našich skladoch v horách, bez dopravy kupujúcemu, nakoľko Správa obecných lesov nedisponuje vhodným dopravným prostriedkom. Odvoz si musí zabezpečiť kupujúci.

Záverom by som chcel upozorniť, že zákon č. 100/77 v znení neskorších úprav zakazuje vjazd do lesa motorovým dopravným prostriedkom, čiže jazda je zakázaná zo zákona a ak sa budú vyskytovať prípady porušovania tohoto zákazu, budeme nútení pristúpiť k opatreniam na ich zamedzenie.

Ing. Ľubomír Mikláš
vedúci SOL

STRETNUTIE S POSLANCOM NRSR

Miestne združenie Demokratickej strany v Krajnom na sobotu 24. februára 1996 zorganizovalo stretnutie s čelnými predstaviteľmi Demokratickej strany (DS). Účasť prisľúbil jej súčasný predseda Ing. Ján Langoš.

Krátko po 18.00 hodine prišli zo zasadnutia republikovej rady z Trenčína, po krátkej zastávke na Starej Turej. V zasadačke OÚ ich príchod očakávalo niekoľko desiatok zhromaždených občanov.

Ing. Jána Langoša a MUDr. Petra Tatára privítala a predstavila prítomným za MZ DS poslankyňa OZ J. Matyášová (kandidovala za DS). Nebolo ich treba zvlášť predstavovať, najmä muža novembra, bývalého federálneho ministra vnútra a súčasného poslanca Národnej rady SR Jána Langoša. Jeho príhovor a nasledujúca beseda sa niesli v znamení témy večera: Aktuálne problémy súčasného politického diania, téma nanajvýš aktuálna. Prítomní využili možnosť položiť otázky, ktoré ich zaujímali, predovšetkým poslancovi NR SR. Zaujímavá beseda trvala až do 20.30 hodiny, kedy boli nútení organizátori stretnutia ukončiť. Našich hostov očakávali ešte na Starej Turej.

J. Matyášová

Nezabudli na našu školu

Dospelí si radi zaspomínajú na najkrajšie roky svojho života. Nepochybne, je to detstvo - roky prežité v školských laviciach. Nevrátia sa však! Ale v každom z nás zanechal okrem tých úsmevných školských dobrodružstiev i iné cennejšie stopy. Či už si ich uvedomujeme alebo nie. Stačí sa nám však aspoň trochu zamyslieť. Ťažko by sme sa boli sami, bez pomoci školy dopracovali k tým vedomostiam, ktoré máme. Ona nám všetkým otvorila nielen cestu k poznaniu života, ale poskytnula i šance plne sa v živote uplatniť.

Nám učiteľom veľmi dobre padne stretnúť sa so svojimi bývalými žiakmi a prežítvať spolu s nimi radosť z ich pracovných a životných úspechov. Veď mnohí z nich sú dnes šikovnými remeselníkmi, dobrymi odborníkmi na svojom pracovisku, učiteľmi, lekármi, či úspešnými podnikateľmi.

A veľmi nás teší i to, keď sa títo naplno sa realizujúci odborníci i dnes zaujímajú o našu školu. Niektorých z nich viaže k nej aj puto cez svoje deti, ktoré ju teraz navštevujú. Záleží im na tom, aby so stupňujúcimi požiadavkami na vedomosti žiakov nezaostala ani naša škola. Vedia, že v súčasnom období škola potrebuje učebnice na vyučovanie cudzích jazykov, moderné učebné pomôcky, audiovizuálnu techniku...

Takýto chápatý a krásny postoj k našej škole prejavili i súkromní podnikatelia: pán Ing. Vladislav Šuster, pán Ing. Ladislav Dóša a pán Peter Gablech, ktorí sa nám prihlásili ako sponzori. Pán Peter Gablech nás a najmä naše deti prekvapil v deň deň ského karnevalu. Priviezol sponzorské dary zo svojich výrobkov. Časť z vecných darov sme použili ako odmenu pri vyhodnotení masiek, ostatné sme dali do užívania deťom v školskej družine.

Riaditeľstvo ZŠ v Krajnom a celý pedagogický kolektív im za to vyjadruje úprimné poďakovanie.

Mgr. Anna Molcová

Krajnianska fara

Dokončenie z predchádzajúceho čísla

Je zas ráno v nedeľu. Služby božie začínajú sa o desiatej, ale hľa, osem hodín a farský dvor je plný ľudí. Zlietli sa z kopanic i spoza hôr, v krojoch typu myjavského, ako spúšťajú sa sem každú nedeľu, keď slnce svieta i keď mrholí i keď osuhol sedáva na hrudách. Tak prichodia, ako včely do úľa. "Pani matka" beseduje s nimi na dvore, čo starší vkročia do kancelárie pozdraviť zas

"pána tatička". Priestranná kancelária je plná. Chlap pri chlapovi. Z matkocirkvi i z Hrachovišťa, Podkylavej, Žadovice a z dvadsiatich kopaníc, rozosiatach v periférii päť - šesťkilometrovej. Jedny z nich menujú sa Jeruzalemom, lebo obtočené "jako Jerusalem ze všech stran horami" a v ich blízkosti druhé Betlehem. V Žadovici stál som pri smrtnej posteli starého Zmeku, patriarchu bohatej rodiny kopaničiarskej. Zmeko pamätal Štúra, bol mu s mnohými Krajňancami dobrovoľníkom, keď v tomto kraji brezovskom, košariskom, myjavskom, turoľúckom rozvinul slovenskú zástavu. Takí majestátni ľudia sa schodia v nedeľu ráno vo farskej kancelárii. Rozhovor je otvorený, o veciach cirkvi, o veciach národa, o hospodárskych potrebách i o tom, "čo novinky píšu". Výklady pána farára počúvať je radosť. Niet v nich nič mudrantsva, ale múdrosti tým viac. S ľudom slovenským hovorí tu krv z jeho krvi, kosť z jeho kosti. Jemu netreba "študovať" tohoto ľudu, jeho psychológie, zvláštnych pomerov, on žije životom svojho ľudu, keď treba, i brázdzu zaorie, len dokonalejšie žije vo vzdelanosti i v mravnosti a keď treba i brázdzu zaorie dokonalejšiu, strom zaštepí šlachetnejší. Ľudia títo odnášajú si viac z fary tejto, než by im mohol dať celý cyklus prednášok so svetelnými obrazmi, lebo tu sa vie, aké zrno sa môže kde ujať, či v zemi, či v duši. Okrem dobrých naučení odnášajú sa z fary i dobré novinky. Hľa, na stolíku pri dverách sú už roztriedené. Jedny sú náboženské, druhé hospodárske, tretie národno-buditeľské i lacné knižičky. V sobotňajších číslach Národných novín tam je článok pána farára napísaný v utorok ráno. Popoludní bude sa to všetko čítať už po kopaničiach. Dušu len prebudíť, ona sa potom už sýti. Ak ktorému treba osobitnej rady, príde si po ňu v robotný deň. Pán farár vďačne

pretrhne písanie novej kázne alebo článku a uhádne poradiť. V to isté nedeľné ráno "pani matka" odberá vo dvore hrach, obilie, vajčička. To je pre deti modranského sirotinca. Slovenský ľud vďačne dáva, keď vie, že na dobrú vec dáva a statočné ruky to odoberajú. Je až dojemné čítať z tých čias na obáľkach Stráže na Sione: Dary na sirotiniec v prírodných...

Je nedeľa odpolednia. Pán farár ide hadistým chodníkom na kopanice. Dnes smerom na západ, na budú nedeľu na východ. Tam zídu sa v sedliackom dome (cez leto i v sade), je preplnený, starší ľudia, čo do kostola nevládu, sedia, deti na peci, pán farár za stolom číta evanjélium, potom vykladá. Aký prostý, misionársky je to výklad! Ako umne sa apretuje na život dňa a pritom ako neúprosne siaha na hĺbku duše! Keď po takom výklade mocným hlasom svojím intonuje zborový spev, vtedy viera a duši ľudí tuhne v žulu a ľudia stoja pevne a s vyjasnenou myslou v robotách týždňa...

Boli krajinské voľby. Vo vrbovskom okrese, ku ktorému Krajné patrí, vystupoval Július Markovič. Obecný dom, ktorého pánom je jednako len notár, pracuje peniazmi i terorom. Vládni korteši oboria sa na obec i na kopanice. Chytajú národ za stránku najcitlivejšiu: hmotnú. A národ sa neskláti. Hlasujúcim výstražne hľadí do očí náčelník okresu, pán temer života a smrti, vydržia pohľad, páni hľadajú zádrapky pri oddaných hlasoch, nedajú sa... A že v okrese bolo viac ľudí charakteru Bodického, väčšina hlasov pripadla slovenskému kandidátovi. A zas, že vládna strana mohla beztrestne podniknúť v záujme svojho víťazstva čokoľvek, inscenovala požiar a zápisnice zhoreli... Maďarstvo víťazilo za každú cenu. Títo ľudia to vedeli, ale i bez výhľadu na svoje víťazstvo stáli pevne, keď boli kruto prenasledovaní. Ja keď som videl krajnianskeho kňaza, mal som pocit, že keby všetci odpadli, on stál by nezlomne i ako palec jediný...

Štefan Krčméry

DODATOK

Pripomínam čitateľom, že Krčméryho dielo "Román bez konca", v ktorom sa nachádza črta "Krajnianska fara", v tomto roku opäť vyjde tlačou.

V knižniciach sa nachádza kniha "Puknuté husle", ktorej autorkou je Hela Krčméryová - manželka básnika.

Mala som to šťastie, že som sa s ňou osobne stretla. So svojou švagrinou - našou tetou Tinkou (rod. Dudíkovou) začiatkom 60-tych rokov prišli k nám do Krajného na návštevu aj so svojim vnukom Lackom (synom Jely Krčméryovej - Vrtelovej). Pre moju generáciu "teta Hela" bola pojmom. Dôverne sme poznali jej podmanivý hlas, veď v rozhlase prerozprávala veľa krásnych rozprávok pred spaním.

Až počas jej niekoľkoňdňového pobytu u nás som zistila, že Štefan Krčméry bol v Krajnom kaplánom (r. 1915 - 1916). Krásne počasie začiatkom leta lákalo na prechádzky. Kráčala po miestach, kadiaľ pred polstoročím chodieval mladý kaplán Krčméry. Vdychovala omamný vzduch nasýtený vôňou rozkvitnutých košatých líp pri ev. kostole. Spomínala na vtedy už mŕtveho manžela. Na to, čo jej veľakrát rozprával o svojom pobyte v Krajnom, o pánovi farárovi Bodickom i o týchto lípách.

Vo svojej knihe spomienok "Puknuté husle" píše o manželovi nasledovne.

bol v Krajnom u evanjelického farára Michala Bodického, vzácného človeka a rodoľuba, kde sa jeho láska k národu ešte väčšmi prehlbila. Tak ako Hviezdoslav, i on začal písať svoje prvotiny v maďarčine, no raz ako mladý študent na návštevu u Bodického si uvedomil, že by mal písať v rodnej reči. Svoju prvú básničku, napísanú po slovensky, zakopal pod starú košatú lipu v Krajnom. Nikomu o nej nepovedal, až po rokoch ju chcel vykopáť. Nenašiel ju viac, báseň sa mu však vynorila v pamäti. Často sa rozpomínal na svoje prvotiny, najmä na pána farára Bodického, ktorého si synovsky vážil a miloval. Vo svojej zbierke ľudia a knihy venoval mu jednu zo svojich literárnych štúdií.

Jozefa Matyášová

Vladimír Roy

Na krajnianskej fare bol kaplánom u Bodického ďalší slovenský básnik - Vladimír Roy, vnuk Jozefa Miloslava Hurbana.

Naša kultúrna verejnosť si pripomenula v minulom roku 110. výročie jeho narodenia. Narodil sa 17. apríla 1885 v Kochanovciach v rodine evanjelického farára. Teológiu absolvoval v Bratislave. Keď sa vrátil zo študijného pobytu z anglického Edinburghu, niekoľko mesiacov roku 1911 kaplánoval u Bodického. Onedlho bol farárom v Púchove, neskôr na Bukovci. Na odpočinku žil v Martine. V tomto roku uplynulo 60 rokov od jeho smrti. Podľahol zákernej chorobe - tuberkulóze 6. februára 1936 v Novom Smokovci.

Roy sa zapísal do kultúrnych dejín Slovenska ako básnik a prekladateľ. Romantický básnik, tešiteľ ujarmeného národa, pre ktorého zdrojom inšpirácie bol ľubostný cit, krása kraja, ideálom humanita.

Z jeho tvorby sme v jubilejnom roku 1992 mali zapožičané z knižnice Maticy slovenskej jeho básnické zbierky "Keď miznú hmlý", "Rosou a trním". Boli vystavené s ďalšími dielami na výstave "Krajné 1392 - 1992". Jeho veršami sme otvárali jubilejné oslavy. Zneli pri odhaľovaní pamätnej tabule na evanjelickej fare, na ktorej je i jeho meno:

... "Čo rod môj znáša
i ja znášam.
Križ môjho ľudu
mojím križom je."

Zakrátko po vyjdení článku "Kde tí muži rástli" v Slovence (o odhalení pamätnej tabule na evanjelickej fare v Krajnom) sa mi krásnym listom ozvala dcéra Vladimíra Roya pani Zorka Belanová - Royová. Stala sa naším hosťom na letnej časti osláv. Účastníci osláv možno ešte nezabudli na jej vystúpenie na stretnutí rodákov s predstaviteľmi obce a najmä na jej príhovor na slávnostných bohoslužbách v ev. chráme.

J. Matyášová

Čo nové v miestnej ľudovej knižnici

V marci - mesiaci knihy chceta by som vás poinformovať o činnosti našej miestnej ľudovej knižnice. Celkový knižný fond tvorí 6 929 kníh, z toho krásna literatúra pre dospelých 2 932 kníh, pre deti 2 354 kníh, náučnej literatúry pre dospelých 1 294 kníh a pre mládež 350 kníh. V roku 1995 bolo vypožičaných 4 323 kníh a knižnicu navštívilo 1 432 čitateľov. Registrovaných čitateľov bolo 226, z toho 150 detí do 14 rokov. Myslím, že na počet obyvateľov by mohlo byť čitateľov viac. Máme medzi čitateľmi veľmi dobrých, vzorných čitateľov, ktorí pravidelne navštevujú knižnicu. Žiaľ, máme i takých čitateľov, ktorí do knižnice prídu len sporadicky a knihy dlhý čas do knižnice nevrátia a nereagujú ani na upomienku o vrátenie kníh.

Aj v roku 1995 bol knižný fond doplnený o nové knihy v celkovej hodnote 12 859 Sk. Zo 107 nových kníh pre vašu informáciu uvádzam niekoľko nových knižných titulov:
Od spisovateľa Cooka: Zelenáč v bielom, Osudová liečba, Únosné riziko, Mozog, Deformácia, Blízky koniec. Od Dänikena: Dôkazy, Boli bohovia na zemi?, Po stopách všemocných. Steelová: Kaleidoskop, Premeny, Dar, Hviezda - trnistá cesta. Jakes: Kalifornské zlato. Buttlar: Strážcovia raja. Fieldingová: Tá druhá. Du Maurier: Sesternica Rachel. Moravčík: Tajná kniha Záhorákov. Pilcherová: Spiaci tiger. Z detektívok sú to od Ed Mc Baina Kráľovské vykúpenie, Večerná modlitba a ďalšie pekné knihy. Z detskej literatúry sú to: Disneyovky, Zvieratká v pralese, Zvieratká v záhrade, Príbehy medvedíka, Dobrodružstvá Tomáša a Alice, Leví kráľ, Rozprávky z tisíc a jednej noci, Rozprávky na dobrú noc, Dávne povesti o hradoch, Slovenské rozprávky, Kde žijú zvieratká a iné. Z náučnej literatúry sme zakúpili viac kníh, ale spomeniem dve krásne knihy a to Kronika ľudstva a Kronika medicíny.

Záujemcom o výpožičku pripomínam, že miestna ľudová knižnica je otvorená v pondelok a piatok od 12.00 do 18.00 hodiny.

Viera Drobná

KULTÚRNE AKTIVITY

Pripravujeme pre vás

V prvom polroku tohoto roku v oblasti kultúry pripravujeme nasledovné aktivity:

- v marci a apríli dve besedy pre žiakov. Prvá téma: "Drogy" (MUDr. Ondrišková) a druhá téma: "Dospievania" (MUDr. Kouřilová). Prednášajúce budú odpovedať na všetky otázky a problémy detí.
  - Súbor Krajnanček sa pripravuje na okresnú prehliadku detských súborov, ktorá bude v Trenčí. Turnej.
  - Pre občanov pripravujeme prednášku o racionálnej výžive (p. Piatka).
  - Stavanie mája s ľudovou veselnicou.
  - Ako každoročne "Deň matiek".
  - Výstavu.
  - Na záver školského roka "Juniáles".
- Naše tiché pranie je, aby podujatia sa páčili a prišlo veľa občanov.

Viera Drobná

FUTBALOVÉ OKIENKO

Zimná príprava mužstva dospelých na jarnú časť futbalovej sezóny 1995-1996 sa začala 12. januára 1996.

Trénuje sa vždy v utorok a v piatok od 17.00 do 19.00 hodiny. V sobotu alebo v nedeľu, pokiaľ to počasie dovoľuje, sa hrajú prípravné zápasy. Príprava je vedená hrajúcim trénerom p. J. Gáborom z Myjavy.

Prvé týždne boli venované kondičnej príprave a posilovaniu v telocvični ZŠ. Neskôr sa už začalo trénovať vonku s loptami. Vzhľadom na podmienky, ktoré nám tohtoročná zima pripravila, nie je možné odohrať toľko prípravných zápasov, ako by bolo treba. Zatiaľ sme odohrali tri prípravné stretnutia s týmito výsledkami:
Brestovec - Krajné 2:3 (odohraté na škvárovom ihrisku na Myjave)
Stará Myjava - Krajné 2:2
Krajné - Podbranč 5:0 (odohraté na domacom ihrisku)
Káder mužstva dospelých zostal nezmenený. Koncom marca sa vrátia zo základnej vojenskej služby dvaja hráči, Boris Stratil a Ľuboš Moravec, ktorí by mohli mužstvo posilniť.

Prvé jarné kolo sa bude hrať 24. marca 1996, kedy budeme hostiť mužstvo z Hornej Stredy. Dorastenci začínajú tiež 24. marca 1996 a žiaci 14. apríla 1996. Zatiaľ nie je k dispozícii presný rozpis zápasov jednotlivých kategórií. Akonáhle bude, tak sa rozmožní a obdrží ho každý, kto bude mať záujem.

Takže dovidenia na prvom jarnom kole. Príďte nás povzbudiť!

Ing. Ivan Janeka

Poistovňa Perspektíva

PONUKA V ZDRAVOTNOM PROGRAME ZDRAVOTNEJ POISTOVNE PERSPEKTÍVA

1. Periodické cielečné odborné vyšetrenia v rámci prevencie srdcovo-cievnych ochorení - preventívne prehliadky u všetkých dospelých poistencov zamerané na prevenciu srdcovo-cievnych ochorení vrátane EKG vyšetrenia a rtg vyšetrenia hrudníka.
2. Plná úhrada vybraných druhov liečiv 2. kategórie zoznamu liečiv s dôrazom na skupinu liečiv používaných pri chorobách pohybového a dýchacieho ústrojenstva: Arteparon, Hismanal, Larypront, Rumalon, Biomin H, Intal Spinhaler, Paralen, Voltaren, Claritine, Inhalator, Intal Insuflator, Nasivin, Tolectin, Broncho-Vaxom, Novalgin, Tri-Regol, Curantyl, Reparil, Zyrtec, Glyvenol, Ketazon, Rhinopront.
3. Plná úhrada všetkých druhov liečiv 2. kategórie zoznamu liečiv podľa zákona č. 98/95 Zb. z. poistencom starším ako 70 rokov a deťom do 10 rokov.
4. Bezplatné poskytnutie multivitamínového prípravku po absolvovaní preventívnej prehliadky poistencom od 3 rokov veku.
5. Bezplatné poskytnutie multivitamínového prípravku darcom krvi a plazmy po každom odbere v hodnote 200 Sk.
6. Zvýšený finančný príspevok na rám okuliarov v hodnote 250 Sk dospeljej osobe raz za dva roky a deťom do 18 rokov každý rok 150 Sk.
7. Plná úhrada nákladov na kúpeľnú liečbu aj v ČR.
8. Čiastočná úhrada nákladov na diétne stravovanie (50 %) počas ambulantnej kúpeľnej liečby.
9. Úhrada cestovných nákladov pri odbornom vyšetrení mimo svojho bydliska.
10. Preventívna vstupná prehliadka žien každej vekovej kategórie vrátane sonografického vyšetrenia, zabezpečenie vyšetrenia mamografom, príspevok na úhradu hormonálnej antikoncepcie z liečiv 2. kategórie (30 Sk na 1 mesiac).
11. Zdravotná poistovňa Perspektíva prispieva sumou 30 Sk na jedno balenie monokompozitného homeopatického liečiva predpísaného na lekársky predpis zmluvným lekárom-homeopatom.
12. Keď matka zo zdravotných dôvodov nemôže dojčiť, u detí do 6-tich týždňov veku ZP Perspektíva uhradí v plnom rozsahu náklady na náhradnú mliečnu výživu. Po 6-tich týždňoch matka predkladá na kanceláriu ZP Perspektíva lekárske predpisy a potvrdenia z lekárne a poistovňa po prekontrolovaní revíznym lekárom čiastku ihneď uhradí. Úhrada liečiv z 2. kategórie v ZP Perspektíva prebieha nasledovne:
Poistenc si na základe lekárskeho predpisu vyzdvihne v lekární liek, príslušnú finančnú čiastku doplatí a poistovňa raz za kalendárny štvrtrok zašle poistencovi na jeho adresu doplatok, ktorý uhradil v lekární.

UPOZORNENIE:

Všetci dôchodci nad 60 rokov pri prevzatí zdravotného preukazu do 1. 4. 1996 dostanú zdarma jedno balenie multivitamínov.

Zdravotná poistovňa
PERSPEKTÍVA
M. R. Štefánika 378
916 01 Stará Turá
tel. 0834/964 664

LINKA DETSKEJ ISTOTY

s potešením si dovoľujeme oznámiť, že Linka detskej istoty 25. januára 1996 zahájila svoju činnosť. Zriaďovateľom Linky je Slovenský výbor pre UNICEF v spolupráci s Detským psychologickým centrom v Bratislave. Vďaka Slovenským telekomunikáciám budú deti z celého Slovenska mať možnosť kontaktovať sa telefonicky s tímom odborníkov z oblasti psychiatrie, psychológie, pedagogiky, pediatrie, sociálneho poradenstva a pomôcť im zdarma, počas dvadsiatichtýroch hodín denne, vrátane sobôt, nediel i sviatkov.

Už teraz sa ukazuje, že v mnohých prípadoch bude potrebné, aby sme deti odporúčali na odborníkov a inštitúcie, ktoré im budú môcť v ich bydlisku poskytnúť komplexnejšiu pomoc, prípadne dlhodobejšiu starostlivosť, ak je potrebná intervencia.

Týmto by sme Vás teda chceli poprosiť o pomoc v takých prípadoch, ktoré sme vyčísľovali nižšie.

Veríme, že sa nám spoločne podarí uskutočniť realizáciu prevencie porúch správania a správania aspoň niektorým deťom, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú a ktorým aj Vaším prostredníctvom budeme môcť poskytnúť pomoc.

Linka detskej istoty
tel. 08209 112 112
Slovenský výbor pre UNICEF
tel. 07/365 082, fax: 07/365 082

Slovenský výbor
pre UNICEF

Grösslingova 6
P.O.BOX 52
810 00 Bratislava

OSPRAVEDLNENIE

Ospravedľujeme sa touto cestou našim spoluobčanom z kopianíc, že v 7. týždni t. r. nebol vyvezený tuhý komunálny odpad z domácností. Vývoz nebol vykonaný z dôvodu nezjazdnosti ciest v kopianiciach a najmä prístupová cesta na skládku TKO.

RPD Krajné si neplní zodpovedne zmluvnú povinnosť v zimnej údržbe miestnych komunikácií, čo okrem iného spôsobilo aj uvedený výpadok.

Ing. Štefan Kolník

OZNAM

Štáb CO okresu Trenčín oznamuje občanom, že záručná doba tabletiiek KALIJEV JODID je predĺžená do 30. júna 1997.

oó

POĎAKOVANIE

*Najväčšia láska zomiera,
keď sa matkino oko zaviera.*

Ďakujeme touto cestou všetkým, ktorí dňa 18. 2. 1996 odprevadili na poslednej ceste našu drahú mamičku a babičku

JUDITU KOVÁROVÚ

keď nás navždy opustila dňa 16. 2. 1996 vo veku 83 rokov. Zároveň ďakujeme za prejav sústrasti a kvetinové dary.

Smútiaca rodina

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

JANUÁR - FEBRUÁR

50 rokov

Emília Talábová	č.d. 496
Ján Mocko	č.d. 408
Anna Talábová	č.d. 471

60 rokov

Vladimír Turan	č.d. 198
Kristína Michalcová	č.d. 549
Ján Hornáček	č.d. 544
Ján Remiáš	č.d. 511
Karol Manák	č.d. 465

65 rokov

Emília Ilavská	č.d. 289
Štefan Papulák	č.d. 463

70 rokov

Anna Marková	č.d. 105
--------------	----------

75 rokov

Štefan Konečný	č.d. 293
Ján Kusý	č.d. 499

85 rokov

Samuel Bórik	č.d. 634
--------------	----------

90 rokov

Alžbeta Čižmarová	č.d. 22
-------------------	---------

Blahoželáme novomanželom

Ivan Medveď - Lucia Hučková	
Ján Haňák - Alena Malíková	

Vitajte novorodenci

Monika Hornáčková	č.d. 838
Tomáš Predný	č.d. 247

Rozlúčili sme sa

Katarína Saková	č.d. 354
Vladislav Vydarený	č.d. 951
Pavol Ferianec	č.d. 87
Anna Obuchová	č.d. 495
Ján Holota	č.d. 959
Anna HutYROVÁ	č.d. 682
Judita Kovárová	č.d. 3
Anna Zmeková	č.d. 546
Anna Feriancová	č.d. 376
Pavol Otepka	č.d. 787

Prihlásených osôb 8

Vydáva: Obecný úrad Krajné
Náklad: 200 ks, dvojmesačník
Redakčná rada: J. Matyášová-ved.
Š. Pavelka
M. Bukovčanová
D. Marková
V. Drobná
Registrácia: OÚ RK Trenčín
r.č.: 01-456/1994

